

Fondarea Romei: istorie și legendă

Schema lecției

A. Condițiile naturale ale Italiei:

- Peninsula Italică înconjurată de Marea Mediterană (forma unei cizme)

a). - forme de relief:

- - munți (munții Apenini)
- - podișuri
- - dealuri
- - câmpii

b). - ape: - râuri:

- - Pad
- - Tibru

c). - locuire:

- - încă din Preistorie
- - cei mai vechi locuitori - *ligurii* - populație autohtonă din zonele nordice
- - în jurul anului 1200 î.H. s-au așezat *italicii*:
 - veniți din Europa Centrală
 - populație indo-europeană
 - organizați în *triburi*:
 - - *latinii* (Câmpia Latium, pe malul fluviului Tibru)
 - - *sabinii* (spre nord)
 - - *samniții* (zonele de munte din Samnium),
 - - *veneții* (Veneția)
 - - *iapygii/messapii* (Mesapia sudul Italiei)
 - mulți dintre ei vorbeau limbi diferite
- - în jurul anului 1000 î.H. s-au așezat *etruscii*:
 - în Etruria (Toscana)
 - navigatori, negustori, meșteșugari
 - săpau canale de irigații
 - desecau mlaștini
 - prelucrau marmura, fierul, bronzul, arama, lutul
 - construiau corăbii
 - au întemeiat *orașe și porturi*:
 - - Veii
 - - Spina
 - - Arretium
 - au stăpânit o perioadă Roma și au impus modul lor de organizare de la nord la sud
- - secolul al VIII-lea î.H. *grecii* au întemeiat colonii în sudul peninsulei și în Sicilia

B. Întemeierea Romei între legendă și adevăr:

a). legenda:

- strămoșul romanilor a fost eroul *Eneas*, stabilit în Italia după războiul troian căsătorit cu Lavinia fiica regelui Latinus a întemeiat orașul Lavinium
- fiul său Ascaniu a întemeiat orașul Alba Longa
- fiii zeului războiului, Marte și ai prințesei Rhea Silvia (o urmașă a lui Eneas) gemenii *Remus* și *Romulus* (abandonăți într-un coș pe Tibru ca să nu fie uciși, ajung să fie crescuți de o lupoaică apoi de un păstor Faustulus) au vrut să întemeieze o cetate
- între cei doi frați s-a iscat o ceartă, iar în urma unei încăierări Remus a fost ucis, iar *Romulus fondează Roma la 21 aprilie 753 î.H.* - devine primul rege al Romei

Legenda întemeierii Romei a fost descrisă de: - scriitori - poetul Virgiliu
- istorici: - Titus Livius
- Plutarh

b). cercetările arheologice:

- au demonstrat că în secolul al VIII-lea î.H. (confirmă cronologia dată de legendă) pe colina Palatin a fost întemeiată o așezare rurală locuită de latini, aceasta s-a extins pe alte 6 coline
- cele 7 *coline* pe care s-a clădit Roma sunt:
 - *Palatin*
 - *Aventin*
 - *Caelius*
 - *Esquillin*
 - *Viminal*
 - *Quirinal*
- triburile de latini s-au unit cu cele ale sabinilor
- organizarea Romei într-o cetate puternică a avut loc odată cu cucerirea etruscă (civilizație superioară celei italice)
- din secolul al VI-lea î.H. putem vorbi de oraș - rege - *Servius Tullius* reformează societatea romană
- a construit: - în jurul Romei un zid de apărare din piatră (Pomerium)
 - temple – Templul Dianei de pe Dealul Aventin

C. Roma de la regalitate, la republică:

- - conducerea Romei în perioada regalității:
 - *regele*: - conducător al statului
 - comandant militar
 - șef religios
 - judecător suprem
- *Senatul*: - format din 300 de senatori (șefii ginților) aleși pe viață
 - oferea sfat regelui (sfat al bătrânilor)
 - prelua puterea dacă regele murea fără să-și numească succesorul
- *Adunarea Poporului*: - formată din toți bărbații cetățeni romani, capabili să poarte arme
 - alegea regele
 - convocată de rege, aproba prin aclamații propunerile lui
- - în perioada 753-509 î.H. Roma a fost condusă de 7 regi latini, sabin, ultimii 3 etrusci:
 - *Romulus* (753-716 î.H.) - latin
 - *Numa Pompilius* (715-674 î.H.) - sabin
 - *Tullus Hostilius* (673-642 î.H.) - latin
 - *Ancus Marcius* (641-617 î.H.) - sabin
 - *Lucius Tarquinius Priscus* (616-579 î.H.) - etrusc
 - *Servius Tullius* (578-535 î.H.) - etrusc
 - *Lucius Tarquinius Superbus* (534-509 î.H.) - etrusc
- - în 509 î.H. în urma unei revolte ultimul rege etrusc *Tarquinius Superbus* a fost alungat, Roma devenind *republică* (stat condus de magistrați – cetățeni aleși în funcții înalte)
- - realizări în perioada regalității:
 - s-au stabilit sărbătorile religioase
 - au fost construite primele temple
 - a fost ridicat zidul de apărare care înconjura Roma
 - au apărut primele instituții militare
- - *poporul roman* s-a format prin contribuția latinilor, sabinilor, etruscilor, grecilor